

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 6

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 9. februar 1948

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið!

22 Árg.

Til Føroya fólk

Javnaðarmenn hava fingið
sitt stjórnaruppskot:

„Frælsis- og vinarbrævið“
samtykt á Føroya lögtingi og av
umboðsmönnum fyri allar
danskas politiskar flokkar.

Nú megu allir frælslyntir og
socialt hugsandi Føroyingar
tann 18. februar stemma uppá
annan javnaðarmannin, Dam
ella Öregaard, fyri at føra upp-
skotið ígjøgnum á Ríkisdegi.

Stjórnaruppskotið gevur okk-
um:

1) Loysing av málstriðnum,
við at skráseta føroyskt sum
hövuðsmál í øllum føri í Fø-
royum.

2) Flaggmálið við í sjálvari
stjórnarskipanini at fáa tað góð-
kent av ríkisdegi og kongi og
harvið av allari verðini.

3) Fastan rætt til at yvirtaka
at kalla øll mál (A-málini).

4) Óskert lóggávuveld.

5) Serliga føroyska stjórn við
løgmanni sum forseta. Hann
undirskrivar og lýsir tær føroy-
sku lögirnar.

6) Rætt til beinleiðis samráð-
ingur við útheimin um okkara
kvota- og handilsviðurskifti.

7) Viðari samráðingur skulu
fara fram um peningaskipan-
ina, men stjórnarmenn í Dan-
mark hava undir samráðingun-
um tryggjað, at peningaskipan-
ina fáa vit sum vit vilja sjálvir.

Av sonnum eitt vina og fræls-
isbrævið!

Farið tí hvør maður av húsi
fyri at velja annan javnaðar-
mannin at umboða Føroyingar
á Danatingi og føra viðari tað
góða samarbeiði, ið byrjað er
við uppskotinum hjá javnaðar-
monnum til hesa frælsu stjórn-
arskipan.

Sjúkrahúsið á Tvøroyri

„Dimmakætting“ hin gamla,
er eisini farin at kvaklast við og
hefur fingið sær agitátiðspenn-
in upp úr lummanum. Suðuroy-
ing fóru teir fyrstu, ið hon
legði eftir.

Javnaðarmenn úr Suðuroy
hava givið seg í hóslag við
Fólkafloksmenn og vilja forða
at fáa Suðuroyingum hetta
sjúkrahús, sum teir í so mong
ár hava biðað eftir.

Jú, hetta háttvirda og mest

lisna blað dugir so sanniliga
cisini at bera fram ósannindi
ella siga helvi ella triðing av
einum sannleika — serliga tá ið
tað stendur á at fáa onkura
valdan!

Á valgfundunum fingur vit at
hoyra hin fulla sannleika.

Læknar í Føroyum hava gjørt
ein heildarplan fyri sjúkrahús-
viðurskiftini í Føroyum: T. d.
sjúkrahúsbygging, Hospitalið í
Havn verður miðstöðan. Tað
verður økt, so tað kann hava
serlæknar (specialistar). Hini
sjúkrahúsinu koma tí á baki. Og
sjúkrahúsið á Tvøroyri er hitt
fyrsta, ið stendur fyri at verða
byggt. Tað er bert tað, at hetta
sjúkrahúsið, ið bygt skal verða
eftir hesum seinra planinum, er
heldur minni enn sjúkrahúsið,
ið uppskot lá frammi um undan
krignum. — Í hesum viðfangi
skulu vit biðja „Dimmakætting“
mæla lesarum sínum at fáa sær
fatur á „Føroyatíðindi“, har
áhugaverd frágreiðing (sögulig)
stendur um sjúkra- og sjúkrahús-
viðurskifti í Suðuroy niður
gjøgnum tíðina.

Henda frágreiðing gevur frá-
líka mynd av sambandinum og
sambandspolitikkinum, sum
ráddi Føroyum so leingi. Einku
skuldi verða gjørt. Tað kostaði
pening, og sambandsmenn vildu
vera sparnir og ongan pening
nýta. Føroyingar hövdu í öldir
liva soleiðis, og teir kundu halda
áfram á sama hátt. Teimum
nýttust ikki vegir, teir bóru ein
„Løb“ við „et Uldbaand“ á bak-
inum yvir um fjøllini. Teir
kundu eisini rógva sjúkling-
arnar til doktara. Annars vóru
teir so sterkir og tórvaðu ikki
lækna ella sjúkrahús.

Tað eru sambandsmenn, um-
boðsmenn fyri hesari aftur-
haldshugsan, ið Suðuroyingar
hava havt niðri á Danatingi.

Símun Pauli úr Kunoy, fram-
burðshugaður maður og sosialt
sinnaður við, varð stillaður upp
sum fólkatingssevi fyri árum
síðan. Fiskimenn og arbeide-
menn tá vrakaðu hann, hóast
hann var tann, ið var upphavs-
maður til felag fiskimanna, og
valdu sambandsmannin.

Nú eru javnaðarmenn still-
aðir upp til hetta fólkatings-
valgið.

Tað er teirra hugsan, ið eigur
framfariðina.

Suðuroyingar mugu ikki lata
seg tóla hesa ferð av ósannar!
agitatið um sjúkrahús. Teir
mugu sleppa afturhaldinum og
velja framhaldið. Vit kunna
ikki longri liggja sum bátar fyri
íla.

Veljið nú javnaðarmannin
Suðuroyingur.

„Dagblaðið“ og havnargerðin í Tórshavn

Tað er stuttligt at lesa Dag-
blaðið, so sum tað roynir at gera
seg til fyri fólk.

Allir minnst, tá Dagblaðið í
summar deildi Havnar komm-
unu fyri, at hon ikki læt stabba-
steinarnar reisa aftur fram við
Tinghúsvægnum. Blaðið kom út
1 tíma aftaná at menn vóru
farnir at reisa teir, og nakrar
dagar aftaná, at býráðið hevði
samtykt at gera hetta arbeiði.
Ella tá blaðið deildi yvir at
koyrivegurin millum Klubban
og gomlu Sloans hús ikki varð
breiðkaður. Eisini ta ferðina
kom blaðið ein tíma ov seint við
deilu síni og nakrar dagar aftan-
á býráðssamtyktina.

6. februar fer sama blað held-
ur illa við býráðnum, tí tað hevur
steðgað arbeiðinum við havn-
argerðina á Vestaruvág. Tað
prentar upp bræv, ið send eru
býráðnum við áheitan á tað frá
ýmsum arbeiðsgevarum og ar-
beidarum um at fáa arbeiðið í
gongd aftur í skundi.

Man Dagblaðið, ið eigur 4
menn í býráðnum, ikki hava
varðhugað av, at býráðið hevur
steðgað arbeiðinum júst við tí í
hyggju, at skapa fíggjarliga
orku og at fáa til vega amboð
at úthyggja havnina fullt út í
skundi, so at bringardurin á
Eystaruvág verður longdur sam-
stundis sum garðurin á Vestar-
uvág og kallið inn móti Konga-
brúnni verða gjörð, og at øll
hesi stórarbeiði verða útboðin
undir einum.

Men hvat — alt kann nýtast í
valdögum.

P. K.

Fótmaskinur

»Singer« fótmaskinur havast
á goymslu.

A. BREND

Fiskimenn!

Veljið nú við skili.

Veljið millum eitt uppbyggj-
andi sjálvstýri og onga skipan.

Samgonguflokkarnir hava eina
nýskipan, sum gevur okkum
vald og friar hendur bæði úti
og heima.

Mótmælisflokkurin hevur eina
negativa stöðu og vil einki.

Teir vilja, at vit skulu hanga
í leysari luft.

Teirra stöða førir nettupp
aftur til amtsbanið.

Vit fáa ongar hollar sáttmálar
við onnur lond, ið tryggja
kunnu fiskasöluna, um tit fiski-
menn fylgja hesum stöðuleysa
mótmælisflokki.

Mætmælisflokkurin hevur sjál-
vur gjørt til einkis fólkaatkvøð-
una 14. september 1946, sum
hann sigur seg byggja stöðu
sina á.

**Við góðum treysti kunna tit
velja javnaðarmenn, sum
einastu menn av øllum flokk-
um, ið hava ein politikk og
eina hugsjón, sum eru felags
við fruktbearandi kreftum í
øllum londum.**

„Teir seldu Føroyar“

Eg var á fundi, í minum
ungu árum, hvar Jóannes bóndi
Patursson, sáli, á sin stórbara
hát slongdi hesi orð yvir fundar-
fólki, og eg má siga eg var harmur
yvir hesa gerð, at Føroyar vórðu
seldar! — Men hvussu er tað,
kann sami maður selja ein ting
fleiri ferðir, uttan at hava keypt
aftur? Nær eru Føroyar aftur
keyptar, aftaná at Jóanes bóndi
so mangan segði at tær vórðu
seldar?

Gudsmenn og dagirnar, sigur
nú »Dagblaðið«, at landið er
avreitt í desember, skjótið skal
skrivast 1. april í ár! So má eg
siga, at er lóg og rættur í land-
inum, so mugu hesir búrkropp-
arnir í blátorn, ið selja upp í
saman, tí tað kann ikki vera
lógligt!!

Ódugnakroppur man vera,
ið keypt hevur ferð eftir ferð,
og ikki ger rætt sin galdandi.

Sorin.

Veljið javnaðarmenn!